

НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
ТЕОРЕТИКО-КОМПОЗИТОРСКИ И ДИРИГЕНСКИ ФАКУЛТЕТ

СТАНОВИЩЕ

За

Творческата дейност и хабилитационния труд и на Сабин Леви на
тема:

**“Технически и творчески предизвикателства при писане на
сложна фуга”**

относно конкурс за

академичната длъжност „професор“

по професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
към Катедра „Теория на музиката“

от

Ангелина Петрова Петрова

В началото трябва да се представи многостранната дейност на Сабин Леви, която дава представа за неговата многопостранната му квалификация като теоретик, изпълнител на орган и композитор. В този смисъл той е оригинална и комплексна фигура. Предложил е изчерпателна биографична справка, в която се открояват аспекти на дейността му като теоретик, преводач, композитор, изпълнител на орган, музиколог.

Сабин Леви е роден на 20.01.1970 г. Учи пиано от 1977 г. в Музикалната Школа към РНС «Васил Левски» - до 1986 г. Учи също в бившето 18-то ЕСПУ, от 1977 до 1986 г., както и в Софийското Музикално Училище в периодите 1976-1977 и 1986-1989 г. Кандидатства в Теоретичен Факултет на БДК и след един семестър и продължава образованието си в Израел - в Музикалната Академия Рубин в Йерусалим (1990-1994). Завършва

я през 1994 с две първи степени (бакалавър) по орган и по композиция. През периода 1993-1995 служи в Израелските Защитни Сили (Israeli Defense Forces, IDF). През 1995-1998 учи в университета Бригам Янг, щата Юта, САЩ. Завършва магистратура по орган през 1997 и втора магистратура по композиция. От 1998 г. до 2004 г. учи в Канзаския Университет, щата Канзас, САЩ, завършва с докторати по специалностите орган и композиция. Бил е стипендиант на четири фондации (Мадер, Сиус, Джелисън, Културна Фондация Америка-Израел).

Има три сертификата: AAGO и FAGO от Амерканската Гилдия на Органистите, и CPC от Североамериканската Гилдия на Карилонерите.

Работил е в САЩ като органист (в осем различни църкви), пианист (в Канзас Сити, Мисури), преподавател по орган (Университет Бригам Янг и Университет Грейсланд), карилонер (Бригам Янг), преподавател по иврит (Канзаски Университет) и заместник-гимназиален учител (в района на град Лорънс, Канзас). Активен е като изпълнител на орган, чембало, пиано и карилон, както и като композитор в САЩ, Сърбия, Франция, Италия, Израел, Испания. Има издадени девет компакт-диска (пет солови и четири участия).

Участвал е като лектор, изпълнител и композитор в музикално-теоретични, композиторски и изпълнителски конференции в Юта, Канзас, Айова, Небраска, Арканза, Калифорния, Оклахома, Флорида, Ню Хемпшър, Израел и България. Лауреат е на пет композиторски и изпълнителни конкурси.

Участва в: предавания по радиото, конкурси като жури, обмен и гостуване на преподаватели по орган (по линия на програма Еразъм + на ЕС и по други линии), музикологичен сайт musicology-bg.com като негов създател и администратор, издадени записи като органист и композитор.

Има книги на свое име (едната със съавтор), също и като преводач и редактор, статии на музикологична тематика, издадени в Щатите, България, Англия и Холандия. Автор е на композиции, включително две концерти греси, балет, камерна музика и музика за соло инструменти (главно пиано, орган и цигулка). Пише и електронна музика.

Говори английски, руски и иврит на университетско ниво.

Д-р Сабин Леви представя хабилитационен труд на тема: *“Технически и творчески предизвикателства при писане на сложна fuga”* – оригинална

разработка, в която е налице синтетичен аспект: от една страна тук се обобщават композиторските идеи за писането на един от най-трудните обекти в полифоничната традиция: *сложната фуга*, резултат от неговото нестандартно и оригинално композиторско виждане, а от друга – в труда се организират и извеждат теоретични обобщения върху обекта. В този труд пред нас застава интригуващата фигура на ***теоретизиращият композитор*** Сабин Леви – от една страна и на ***композиращият теоретик***, който умее да облече своите идеи в създаването и уменията за написване на шест сложни фуги. Още в началото е важно да се отбележи, че оригиналността му на композитор се откроява по един категоричен начин в хабилитационния му труд. Самият труд интерпретира по оригинален начин различните аспекти на фуговата техника: в стилизацията на триосонатата, в боравенето с категорията ***симетрично и асиметрично***; в интерпретацията на фуговата техника по посока на полиметрията (като отношение към времевата асиметрия); тълкуването на Хиндемит и т.н. В подобен подход се разчита следата педагогическите традиции у нас: практическото писане на фуга в различни исторически стилове присъстват в традициите на преподаване, представени от фигури като З.Манолов, Д.Христов и Н.Кръстева. Чрез практическите полета на писането на фуга в различен стил, чрез навлизането в самия тонов опит се откроява и най-добрият модел за обучение и развиване и на представите на студентите.

Структурата на труда „*Технически и творчески предизвикателства при писане на сложна фуга*”.“ съдържа увод, исторически преглед, шест проекта във формата на шест фуги с кратки обяснения към всяка от тях – 1/ Тригласна фуга в стил триосоната, 2/ Тригласна двойна огледално-несиметрична фуга, 3/ Четиригласна огледално-симетрична хорална фуга, 5 /Шестгласна четворна полиметрична фуга и 6/ Четиригласна двойна фуга в

стил Хиндемит –, заключение, приложение и библиография в 158 страници на кирилица и латиница. Приложени са авторови произведения като Хорален прелюд „Кантилена”, втора част от цигулкова соната, хорална прелюдия в огледален канон (лява ръка), както и шестгласна шесторна фуга на Антон Рейха.

Д-р С.Леви сам определя труда си като *хибриден*, т.е. подчертавайки високата степен на синтез на практически и теоретични аспекти в него. В уводната част на труда си той изтъква, че целта на написването на труда не е да се систематичен учебник по сложна фуга, а е индивидуалното навлизане в нейната проблематика и стиловите характеристики. Всичо това отново насочва към традицията на ХХ век, в която композиторият, който експериментира в творческите си проекти, създава, организира и довежда до обобщение идеите си за композицията – в случая на С.Леви за *сложната фуга*. Показателен е примерът с Месиан, който в „Техника на моя музикален език“ от една страна навлиза в анализа на идеите на Барток, Стравински и други фигури-предходници за него, но също така и на тази основа разгръща иновативната си теория, свързана с модалната му система. Трудът на Сабин Леви е белязан от оригиналното смесване на идеите и аспектите от ХХ век в фуговата теория – сам авторът отбелязва, че това е труд, който може да се определи като „*композиторско-полифоничен, с детерминистична информация, но съдържащ и дидактичен аспект*” на (с. 7).

Богато е музикално-теоретичното съдържание на труда на Сабин Леви относно полифоничните стилове: тук авторовото наблюдение борави с теоретични обобщения, отправени към различни стилове фуга: *бароков свободен стил*, „*романтически стил с импресионистични елементи*”, „*късноромантически стил с някои стилови елементи на Макс Регер*” (с. 9), *четиригласна двойна фуга в Хиндемитов стил*. Откроява се богатството на

гледните точки: от теорията на тези стилове – към практиката; от стилистичната оценка – към представянето им в звучащ вид; - от играта на цитати – към строгостта на писането на сложната фуга, безспорно връхна трудност в конципирането на полифоничните форми.

Като важен аспект от дейността на С.Леви тук трябва да отбележа превеждането и снабдяването с терминологичен речник на теоретични трудове по полифония на Кнуд Йепезен и Йозеф Фукс от 2017 и 2019г. Тази му дейност е и престижна, и навременна, защото отговаря на нуждите на музикалнопедагогическата практика в НМА.

В заключение трябва да обобщя приносите, които се открояват и в хабилитационния труд, и в дейността на С.Леви:

- 1) Хабилитационния му трад синтезира аспектите на теоретично и практическо познаване на особено трудна проблематика в областта на полифонията: сложната фуга.
- 2) Разкриват се аспектите на създаването и теорията на сложната фуга в съпоставянето на симатрия/асиметрия; тонално/атонално; аспектите на въвеждане на полиметрия.
- 3) Приносно е навлизането в стилистичните наблюдения в областта на сложната фуга – от епохата на свободния Бахов стил до решенията на ХХ век.
- 4) С.Леви се откроява като оригинален композитор, чертаещ свои идеи, постмодерни виждания и своя линия в контекста на неотоналните търсения с днешна дата, през второто десетилетие на ХХ век.
- 5) Той притежава забележителна активност като изпълнител на барокова, класическа и съвременна музика за орган.
- 6) В обобщение: имайки предвид оригиналността на хабилитационния труд *„Технически и творчески предизвикателства при писане на*

сложна fuga“, също приносят му в други разработки и преводите на Фукс и Йепезен, както и педагогическите му постижения като доцент по полифония, предлагам той да заеме академичната длъжност „професор по полифония“.

А.Петрова